

9de Kapitel.

Andre Retsfølger af den straffbare Handling.

Til §§ 75—76. (U. §§ 72—73, jfr. Mot. Sp. 161—64).

Allerede ved den gældende Straffelovs § 38 er der hjemlet Adgang til at anvende *Sikkerhedsforanstaltninger overfor utilregnelige Forbrydere*, der skønnes farlige for den offentlige Sikkerhed. Disse Regler foreslaas udvidet til ikke blot at komme til Anvendelse overfor sindssyge Forbrydere, men ogsaa overfor visse andre sjælelig defekte Forbrydere i Tilfælde, hvor Straf bør træde tilbage for andre mere egnede Forholdsregler.

I Følge Kommissionens Udkast (§ 72, Stk. 1) er det en Betingelse for Anvendelsen af *Sikkerhedsforanstaltninger* i Stedet for Straf overfor den sjælelig defekte Forbryder, at denne maa anses »farlig for Retssikkerheden, hvilket dog ikke skal forstås i snævrere Forstand som »samfunds-« eller »almenfarlig«, men saaledes at enhver Sindssyg, der med Føje kan antages efter Frifindelsen at true Retsgoder af ikke ganske underordnet Beskaffenhed, forsaavidt er »farlig«, hvorfor Domstolene er beføjet til at træffe *Sikkerhedsforanstaltninger* overfor ham. I saa Henseende fremhæves det ogsaa, at Paragraffen ikke alene giver Anvisning paa at anbringe den Sindssyge i en Kur- eller Plejeanstalt (Frihedsberøvelse), men netop aabner Adgang til at anvende *Sikkerhedsforanstaltninger* af mindre indgribende Art, naar disse skønnes tilstrækkelige (se Mot. Sp. 57—58).

For skarpere at præcisere dette Standpunkt, som man ganske kan tiltræde, har man i § 75 udeladt Betegnelsen »farlig« og nøjedes med at sige, at naar det af Hensyn til Retssikkerheden skønnes fornødent, at der anvendes andre *Foranstaltninger* end Straf overfor den paagældende, træffer Retten Bestemmelse derom. Ligeledes har man til de af Kommissionen foreslaaede mindre indgribende *Foranstaltninger*, der bringes til Anvendelse overfor de af sjælelig defekte Forbrydere begaaede mindre Lovovertrædelser, føjet: »Sikkerhedsstilling«, hvilken Forholdsregel allerede nu er kendt fra Straffelovens § 299.

Med Hensyn til selve Udførelsesmaaden foreslaas det i § 75, at det vel er Domstolene, der bestemmer ikke blot, at de omhandlede *Foranstaltninger* skal anvendes, men ogsaa af hvilken Art de skal være,

hvorimod det — i Modsætning til Kommissionens Udkast — overlades Justitsministeren senere at træffe Bestemmelse om Ændring af *Foranstaltningernes Art* eller om deres Ophævelse i Lighed med, hvad der nu gælder efter Straffelovens § 38, 2det Stykke. Grunden hertil er, at Domstolene, i Kraft af deres Kendskab til Sagen ved dens Paadømmelse, har de bedste Betingelser for fra først af at fastslaa *Foranstaltningens Art*, medens Administrationen synes at have den bedste Adgang til at følge Sagen paa dens senere Stadier og derfor ogsaa bør have Beføjelsen til at træffe de senere formaalstjenlige eller fornødne Bestemmelser. Iøvrigt er det, som allerede ovenfor berørt, søgt noget nærmere udformet, hvilke Arter af *Foranstaltninger* der kan være Spørgsmaal om, og navnlig fremhævet de mildere Arter, der i saa Henseende bør vælges.

Da Værgen formentlig allerede som Følge af Reglen om personlig Umyndiggørelse i § 46 i Loven af 30. Juni 1922 om Umyndighed og Værgemaal vil kunne faa Beføjelse til at tage Bestemmelse om den paagældendes Opholdssted, og da ogsaa det beskikkede Tilsyn uden nogen særlig Udtalelse herom vil kunne faa denne Beføjelse, har man udeladt Bestemmelsen i Udkastets § 72, Stk. 1 in fine herom.

§ 76 har Hensyn til de i Lovgivningen ikke tidligere omhandlede Tilfælde, hvor den sjælelige Defekttilstand er indtraadt efter Forbrydelsens Begaaelse, men før Dom er afsagt. Ved Paragraffens Affattelse har man ændret Udkastet (§ 73) saaledes, at Retten kun træffer Bestemmelse om, hvorvidt *Sikkerhedsforanstaltninger* skal bringes til Anvendelse, indtil Straffen maatte kunne fuldbyrdes. Afgørelsen af selve Spørgsmaalet om, hvorvidt Straffens Fuldbyrkelse bør udsættes — der ogsaa af Kommissionen foreslaas henlagt til Domstolene — mener man derimod i Overensstemmelse med gældende Ret, jfr. Retsplejelovens § 1001, 1ste Stykke, bør være hos de straffuldbyrdende Myndigheder, hvor den naturligst hører hjemme, jfr. Bemærkningerne ovenfor til § 18. Er de omhandlede Ændringer af den mentale Tilstand først indtraadt efter Dommens Afsigelse, maa det ogsaa efter Kommissionens Formening — som hidtil — være overladt de straffuldbyrdende Myndigheder — indenfor de af Loven foreskrevne Grænser — at træffe Bestemmelse om, hvorvidt og hvornaar Straffen vil kunne fuldbyrdes, og om hvorledes den dømte indtil da bør anbringes.

Det vil ikke være nødvendigt at til-